

5. Łubin żółty

Uwagi ogólne

Aktualnie w Krajowym rejestrze znajduje się 9 odmian łubinu żółtego, wszystkie z nich to odmiany niesamokończące o niskiej zawartości alkaloidów. Na terenie naszego województwa badano 7 odmian niesamokończących. Doświadczenia z łubinem żółtym były prowadzone w ZDOO Ruska Wieś i ZDOO Rychliki. W celu poszerzenia informacji o odmianach opracowanie zostało wzbogacone o dane z ZDOO Marianowo z sąsiedniego województwa podlaskiego oraz średnie plonowanie odmian z kraju.

Wyniki doświadczeń

W roku 2024 uzyskany średni plon nasion był niższy niż w roku ubiegłym. Najwyższe plony uzyskano w ZDOO Marianowo. Wśród odmian o niesamokończącym typie wzrostu zarówno w Rychlikach, Ruskiej Wsi i Marianowie wyróżniła się Puma. Analiza ostatniego trzylecia wykazała, iż dosyć stabilnie plonującymi odmianami były Diament i Salut. Najwyższą masą tysiąca (MTN) charakteryzowały się Mister, Bursztyn i Puma, a najniższą (MTN) Diament i Opal.

Tabela 1.

Łubin żółty. Odmiany badane. Rok zbioru: 2024

Lp.	Odmiana	Kod kraju pochodzenia	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Rok włączenia do LOZ	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
odmiany niesamokończące					
1.	Mister	PL	2003		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
2.	Bursztyn	PL	2014		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
3.	Puma	PL	2017	2024	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
4.	Diament	PL	2019	2023	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
5.	Goldeneye	PL	2019		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
6.	Salut	PL	2020	2023	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
7.	Opal	PL	2024		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce

* - według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce”

Tabela 2.

Łubin żółty. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2024

Miejscowość	ZDOO Rychliki pow. Elbląg	ZDOO Ruska Wieś pow. Ełk	ZDOO Marianowo woj. podlaskie
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni dobry	żytni dobry	żytni bardzo-dobry
Klasa bonitacji gleby	IV a	IV b	IV a
pH gleby w KCl	6,1	6,6	6,4
Przedplon	pszenica jara	mieszanka zbożowa	pszenica jara
Data siewu	13.04.	11.04.	03.04.
Obsada nasion (szt./m ²)	90	90	90
Data zbioru	29.08.	02.08.	03.08.
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	-	-	15
P₂O₅ (kg/ha)	60	30	30
K₂O (kg/ha)	80	70	125
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (nazwa)	Maxim 25 FS		
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Wing P 462,5 EC (2,5l); Boxer 800 EC (1,5l)	Wing P 462,5 EC (2,5l) + Amstaf 800 EC (1,5l); Agil-S 100 EC (1,2l)	Stomp Aqua 455 CS (2l); Krum 800 EC (3l); Fusilade Forte 150 EC (1,7l)
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	-	Mospilan 20 SP (0,2kg)	-
Inne zabiegi			
Inne zabiegi (nazwa)	Nitragina	Nitragina	Nitragina

Tabela 3.

Łubin żółty. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2024

Lp.	Wyszczególnienie	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo
1.	Termin początku kwitnienia (data)	12.06.	07.06.	03.06.
2.	Termin dojrzałości technicznej (data)	27.07.	19.07.	18.07.
3.	Wysokość roślin (cm)	39	35	53
4.	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia (skala 9°)	9	9	9
5.	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	9	9	8,5
6.	Masa 1000 nasion (g)	110,5	106,5	110,6
7.	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	11,2	12,7	9,7
8.	Choroby – Antraknoza (9°)	8,9	9	9
9.	Plon nasion (przy wilgotności 14%) dt/ha	<u>9,1</u>	<u>8,0</u>	<u>12,3</u>

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4.

Łubin żółty. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2024

przy wilgotności nasion 14%

Lp.	Odmiana	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo	średnia z rejonu ¹⁾ wg COBORU	średnia z kraju wg COBORU
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>		<u>9,1</u>	<u>8,2</u>	<u>12,3</u>	<u>12,3</u>	<u>17,7</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>						
1.	Mister	103	95	92	96	96
2.	Bursztyn	103	112	95	97	94
3.	Puma	102	120	112	112	107
4.	Diament	103	96	100	101	103
5.	Goldeneye	96	91	85	92	96
6.	Salut	99	98	111	105	106
7.	Opal	94	88	105	97	97
Liczba doświadczeń		-	-	-	4	21

Wzorzec w 2024 roku – średnia z wszystkich odmian

1)- rejon- woj. warmińsko-mazurskie i podlaskie

Tabela 5.

Łubin żółty. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2024; 2023; 2022
przy wilgotności nasion 14%

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Lata				
			2024	2023	2022	2023-2024	2022-2024
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>			<u>9,9</u>	<u>16,2</u>	<u>17,8</u>	<u>13,1</u>	<u>14,6</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>							
1.	Mister	3	97	95	105	96	99
2.	Bursztyn	3	103	93	84	98	93
3.	Puma	3	111	113	94	112	106
4.	Diament	3	100	100	128	100	109
5.	Goldeneye	3	91	92	98	92	94
6.	Salut	3	103	107	103	105	104
7.	Opal	1	96	-	-	-	-
Liczba doświadczeń			3	3	3	6	9

Wzorzec - średnia z wszystkich odmian

Tabela 6.

Łubin żółty. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2024; 2022-2024

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin (cm)		Początek kwitnienia (kolejny dzień roku)		Dojrzałość techniczna (kolejny dzień roku)		Masa 1000 nasion (g)	
			2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024
<u>Wzorzec (skala 9°)</u>			<u>42</u>	<u>59</u>	<u>158</u> <u>06.06.</u>	<u>164</u> <u>12.06.</u>	<u>204</u> <u>22.07.</u>	<u>211</u> <u>29.07.</u>	<u>109,5</u>	<u>127,1</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>										
1.	Mister	3	-1	0	0	0	0	0	2,9	1,4
2.	Bursztyn	3	3	2	0	0	0	0	3,1	0,1
3.	Puma	3	1	2	2	2	1	1	4,2	2,1
4.	Diament	3	-1	0	-1	-1	0	0	-4,1	-4,0
5.	Goldeneye	3	-2	-3	-1	-1	-1	-1	-2,5	-0,7
6.	Salut	3	0	1	0	0	0	-1	0,5	2,5
7.	Opal	1	1	-	0	-	0	-	-4,1	-
Liczba doświadczeń			3	9	3	9	3	9	3	9

Wzorzec - średnia z wszystkich odmian

**Charakterystyka odmian łąbinu żółtego wpisanych do Krajowego rejestru
w sezonie wegetacyjnym 2024 na podstawie Listy Opisowej Odmian COBORU
(odmiany badane w doświadczeniach regionalnych)**

OPAL

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion dość duży. Plon białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin oraz okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym przeciętny. Odporność na antraknozę – dobra. Masa 1000 nasion dość mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo mała, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego duża. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².